

24.12.2019

Академік НАН України Василь Чехун: «Україні потрібна державна стратегія з удосконалення онкологічної допомоги населенню»

20 грудня 2019 року на сторінках міжнародного громадсько-політичного тижневика «Дзеркало тижня» (випуск № 49, 21 грудня – 26 грудня 2019 року) під такою назвою вийшло друком інтерв'ю з директором Інституту експериментальної патології, онкології і радіобіології (ІЕПОР) ім. Р. Кавецького НАН України академіком НАН України Василем Чехуном, присвячене сучасним розробкам і можливостям, новітнім трендам у подоланні раку ([Національна академія наук України](#)).

Академік Василь Чехун розповідає про II Міжнародну конференцію «Пухлина та організм: нові аспекти старої проблеми», яка відбулася нещодавно у Києві: «Насамперед хочу зазначити, що цю міжнародну наукову конференцію було присвячено 120-річчю від дня народження Р. Кавецького та 25-й річниці членства ІЕПОР в Організації європейських інститутів раку (ОЕСІ). На мій погляд, зазначені дати досить символічні, адже напрям, започаткований Ростиславом Євгеновичем Кавецьким – досягти успіху в боротьбі з раком не просто знищенням пухлини, а через підтримку самого організму задля знищення пухлини, – набуває дедалі більшого визнання у світі. Саме Ростислав Євгенович сформулював концепцію комунікації пухлини та організму. Раніше такий підхід не сприймався як стратегічний напрям. Але минув час, і стало зрозуміло, що ми на правильному шляху. До речі, перша конференція на тему «Взаємовідносини пухлини та організму» відбулася понад десять років тому, невдовзі після розшифровки генома людини. (...) Аналізуючи досягнення того часу, науковці зрозуміли, що для значного поступу вперед у вирішенні проблем раку бракує додаткової інформації, пов'язаної з особливостями регуляції експресії генів. Саме тому світова наукова спільнота сконцентрувала свої зусилля на цьому напрямі. Ми не стояли осторонь. Започатковані в нашому інституті дослідження з пошуку регуляторних молекул мали перспективу. Невдовзі стало зрозуміло, що є ще багато таємниць природи, яких не розгадати лише завдяки розшифровці генома. Це був початок активного дослідження мікроРНК. Наша оглядова стаття про роль мікроРНК в канцерогенезі вийшла в журналі *Experimental oncology*, фактично, паралельно з присудженням Нобелівської премії в галузі фізіології та медицини за 2006 рік американським ученим-генетикам Ендрю Файру та Крейгу Меллоу за відкриття РНК-інтерференції – явища регуляції і експресії генів у біологічних системах, що відкрило колосальні перспективи як у фундаментальній, так і в прикладній сферах. Відтоді дослідження ролі мікроРНК у взаємовідносинах між пухлиною і організмом у нашому інституті рухалися по висхідній».

Учений розповідає про «темну матерію» генома, роль мікроРНК у злоякісному процесі, отримання портрету пухлинної клітини, про мікроРНК та обнадійливі результати у практичній площині.

Наостанок учений відзначає: «Після відвідин ІЕПОР ім. Р. Кавецького НАН України Анжело Парадізо, який в одній із програм ЄС відповідає за

персоніфікацію діагностики та терапії онкологічних хворих, запропонував наступного року провести на базі нашої наукової установи європейський форум. Це свідчить про актуальність напрямів досліджень нашого інституту, зокрема – дослідження ролі мікроРНК в пухлинах та їхньому мікрооточенні, які нині посідають чільне місце у вивченні біології пухлинного процесу в світовій науці».

[Ознайомитися із повним текстом інтерв'ю](#)